

A white paper by Godrun Gaarder

Detaljene fra denne essay er oppbevart i vårt arkiv og kan ved behov kopieres og oversendes.

TYSKLAND SIN ROLLE I DEN EUROPEISKE EKSISTENSIELLE KRISEN

Vi har på Aktuelt websiden til g-g-consulting.com i de senere ukene fulgt med i den langvarige regjeringskrisen i Tyskland etter Forbundsdaysvalget i september 2017. Den varte til sommeren 2018. Detaljene har vi oppbevart i vårt arkiv og kan ved behov kopieres og oversendes.

Etter NATO toppmøtet i juli 2018 vil vi dog fortsette med kortfattede beskrivelser av aktualiteter som har betydning for norske og tyske potensielle kunder. Derfor vil vi nå lage et sammendrag av de viktigste faktorene fra regjeringskrisens utvikling og deretter et sammendrag fra NATO-møte.

September 2017

Forbundsdaysvalget i september 2017 falt for første gang i etterkrigstiden i Tyskland dramatisk ut. I henhold til tysk regelverket og politisk praksis etter 1949 kan en tysk regjering med regjeringsjef bare få lov å styre landet om den har støtte av flertallet av stemmer i parlamentet (Bundestag). N.B. Mindretallsregjeringer som i Norge er hittil ikke vanlig og ikke mulig. Dette er en vesentlig forskjell i politisk praksis i våre land.

Etter Forbundsdaysvalget i 2017 viste resultatet at de store folkepartiene som hittil bl.a. hadde stilt opp til en regjeringskoalisjon bl.a. mellom søsterpartiene CDU og CSU(konservative) og sosialdemokratene (SPD) hadde tapt store andeler av sitt velgergrunnlag. Det høyrepopulistiske parti (Alternative für Deutschland – AFD) hadde vunnet flest stemmer. Det er flere grunner til det, bl.a. flyktningpolitikken fra kansler Merkel i årene 2015 og 2016 som senere er blitt sterkt kritisert av mange velgere i flere delstater. Den politiske stemningen i landet som helhet har endret seg og gjelder i dag som splittet.

Etter valgnederlaget hadde det sosialdemokratiske parti SPD bestemt seg å tre ut av regjeringskoalisjonen (partileder den gangen i SPD:: Martin Schulz). Kanzler Merkel og hele statsystem sto foran et dilemma. En stund prøvde man å danne en flertallsregjering ved å jobbe med å få til en koalisjon av en regjering med flere mindre partier som kunne eventuelt oppnå flertallet i parlamentet (navnet Jamaika). Navnet henger sammen med den politiske retningen som disse partiene representerer. Men dette forsøket mislyktes av flere grunner.

Deretter innkalte Forbundsresident Steinmeyer alle aktuelle partilederne til et individuelt møte hvor han minnet dem om at de etter grunnloven er forpliktet å ta alvorlig at de er valgt for å være med på å styre landet. Etter denne formaningen, så SPD seg villig til å arbeide i retning til en ny flertallskoalisjon med et fremtidsrettet arbeidsprogram.

I denne tiden oppsto også en åpen krise mellom søsterpartiene CDU og CSU. Den tidligere Delstatssjef Seehofer fra delstaten Bayern, hadde etter valget fått stilling til nasjonal innenriksminister og forlangte fra Kansler Angelika Merkel at hun måtte sørge i løpet av 2 uker til en europeisk tilnærming til en felles grensek kontroll av yttergrensene. Hvis ikke – så hadde han som innenriksminister plikt til å ta en «nasjonal avgjørelse». Her gjelder det først og fremst flyktingestrømmen som kom via den tyske grensen i 2015/2016 fra Sydeuropa (Balkanroute) – det hovedsakelig gjennom Østerrike og Ungarn over den bayerske grensen inn til Tyskland. Seehofer har hele tiden kritisert.

Merkels politikk i forhold til den ubegrensede tilstrømmingen, som hun i lengre tid tillot den gangen, er i ettertid blitt kritisert av flere. Dette selv om en del av befolkningen hilste flyktingene velkommen. I mellomtiden er også nye og strengere regler ved migrasjon blitt innført, og det blitt bedre kontroll ved tysk grense har allerede blitt innført for å få bedre kontroll..

I etterkant har det i 2018 også vist seg at mange tyske forvaltningsenheter i forskjellige delstater ikke har maktet registreringsarbeidet og Integreringen av flyktingene som man hadde planlagt.. I EU spriker som kjent også oppfatningene om emnet samarbeid ved felles grensek kontroll, selv om folk flykter fra krig og elendighet mot nord. Ungarn var det første land som stengte sine nasjonale grenser mot syd. Og skjøv uønskete flyktinger videre mot andre europeiske land.

Juni 2018

På et Rådsmøte i EU fra 28. til 29. juni ble flyktingeproblematikken og felles grensek kontroll, Schengen avtalen og andre tiltak diskutert. Sluttresultatet av møtene som ble presentert er dessverre ikke på en klargjørende måte. Det er oppstått en del spørsmål i forskjellige EU-land. Særlig Italia (ny regjering) ikke vil finnen seg i lengre i å være nødt til å ta i mot mange båtflyktinger i Syditalia som strander der ved Syditalias kyst når de kommer over Middelhavet i farlige båter i retning Europa (EU).

Heller ikke grensek kontroll-spørsmål ved den Østerrikes-tyske grensen er løst. Forhandlingene fortsetter. Hvordan det hele ender, står åpent. Dette bør følges med nøye også fra Norge, fordi hele kontrollen av Europas ytre grenser vil fortsette å bli en utfordring for alle europeiske land i forbindelse med den forventete fortsettelsen av flyktingestrømmen sydfra. Det gjelder også Norge.

Det diskuteres i flere flyktingeleiren i europeiske land og eventuelt i Nord-Afrika. Det foreligger fremdeles ingen konkrete planer, også den norske regjeringen har sagt seg villig til å hjelpe til eventuelt ved finansieringstilskudd.

I Tyskland råder fremdeles usikkerhet om den noe uklare kompromiss i grensek kontrollspørsmål vil holde og at en oppblussing av den foregående regjeringsskrisen kan holdes nede og ikke skal oppstå igjen. Kansler Angela Merkel er innstilt på å fortsette som regjeringssjef i Tyskland i sin 4. periode. Forutsetningen er at en reformert felles migrasjonspolitikk og grensek kontroll kan synliggjøres.

Juli 2018

Se også en egen beretning om den amerikanske presidentens motstridende uttalelser på NATO-toppmøte i Brussel fra 12. til 13. Juli 2018 i Brussel. Den norske dagsavisen Dagbladet karakteriserte President Trumps forskjellige uttalelser på dette møte slik på sin tittelside: «Satte NATO på hodet.»

Det er helt tydelig at verden fra etterkrigstidens samarbeidsmønster er i forandring. Det gjelder særlig forhold mellom den nåværende og fremtidige transatlantiske alliansen. Også dette berører

Norge. Siste stopp for D. Trump på hans Juli-reise til Europa er Helsingfors hvor han møter W. Putin, Russlands president. Også dette møte knyttes det stor spenning til i den vestlige alliansen.

Journalistiske kilder i Norge: NRK, Dagbladet, Aftenposten og Dagens Næringsliv samt forskjellige tyske kilder.